

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2*

DEVELOPMENT OF A 4 P-CR MODEL FOR EDUCATIONAL
INSTITUTION ADMINISTRATION TO ENHANCE EDUCATIONAL
QUALITY TOWARDS EXCELLENCE AT BAN HUAKHLONG SCHOOL,
NARATHIWAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

พยับ สุวรรณนิตย์

Payab Soovannit

โรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2

Ban Huakhlong School, Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2, Thailand

Corresponding Author's Email: Py2508@gmail.com

วันที่รับบทความ : 12 มิถุนายน 2568; วันที่แก้ไขบทความ 22 มิถุนายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 24 มิถุนายน 2568

Received 12 June 2025; Revised 22 June 2025; Accepted 24 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ 2. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL 3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL และ 4. ประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2

Citation:

* พยับ สุวรรณนิตย์. (2568). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม, 3(4), 72-90.

Payab Soovannit. (2025). Development Of A 4 P-Cr Model For Educational Institution Administration To Enhance Educational Quality Towards Excellence At Ban Huakhlong School, Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(4), 72-90.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน จำนวน 69 คน ผู้บริหารในโรงเรียนใกล้เคียง จำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยและด้านการศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 81 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา, คุณภาพการศึกษา, การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ, การยกระดับการศึกษา

Abstract

This research aimed to 1. study the current situation and needs for enhancing educational quality towards excellence at Ban Hua Khlong School, Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2; 2. develop the 4 P-CR MODEL school management approach to improve educational quality towards excellence at Ban Hua Khlong School, Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2; 3. examine the outcomes of implementing the 4 P-CR MODEL for school management to raise educational quality to excellence at Ban Hua Khlong

School, Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2; and 4. evaluate the 4 P-CR MODEL for school management in improving educational quality towards excellence at Ban Hua Khlong School, Narathiwat Primary Educational Service Area Office. The research was conducted in three phases. Data were collected from a group of informants, including 69 individuals comprising school administrators, teachers, educational personnel, and members of the Basic Education School Committee; 7 administrators from nearby schools; and 5 experts in research and education - making a total of 81 participants. Quantitative data were analyzed using mean and standard deviation, while qualitative data were analyzed using content analysis.

The research findings revealed the following: 1. The study of the current situation and the needs for improving the quality of education towards excellence at Ban Hua Khlong School, under the Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area 2, revealed that the overall condition was at a very high level. 2. The development of the 4 P-CR Model for school management to enhance the quality of education towards excellence at Ban Hua Khlong School, under the Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area 2, was evaluated, and the model was found to be highly appropriate. 3. The trial implementation of the 4 P-CR Model for school management to enhance the quality of education towards excellence at Ban Hua Khlong School, under the Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area 2, showed that the overall results were at the highest level. 4. The evaluation of the 4 P-CR Model for school management by the target group revealed that the model was found to be highly suitable.

Keywords: Model for Educational Institution Administration, Quality of Education, Education for Excellence, Educational Improvement

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข โดยการกระจายอำนาจการบริหารและการศึกษาสู่ระดับสถานศึกษา ถือเป็นกลไกสำคัญที่ก่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564)

อย่างไรก็ตาม ในระยะเวลาที่ผ่านมาการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยได้มีความพยายามนำนวัตกรรมการบริหารเข้ามาประยุกต์ใช้หลายรูปแบบ เช่น การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management) การบริหารโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น เพื่อเอื้อให้การเรียนการสอนในสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และได้ผลผลิตคือผู้เรียนที่มีคุณภาพ โดยมีผลการประเมินภายนอกเป็นภาพสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน แต่หากพิจารณาจากตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาจะพบข้อมูลที่บ่งชี้ว่าคุณภาพของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามความคาดหวัง คุณภาพการศึกษาของไทยยังคงเผชิญข้อจำกัด โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) หรือผลการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ที่ผู้เรียนไทยได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในหลายวิชา ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและระบบการเรียนรู้อย่างแท้จริง (Smith, Brand, & Kinash, 2013)

โรงเรียนบ้านหัวคลอง ได้เผชิญปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาดำเนินผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และเผชิญวิกฤติความเชื่อมั่นต่อคุณภาพการศึกษาของผู้ปกครองในพื้นที่มาหลายปี ซึ่งมีผู้เรียนในพื้นที่บริการไม่เข้ารับการศึกษานี้ในโรงเรียนบ้านหัวคลอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ด้วยวิกฤติทางคุณภาพการศึกษานี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านหัวคลอง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ตั้งแต่คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและหน่วยงานต้นสังกัด จนเป็นที่มาของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จนยกระดับคุณภาพการศึกษาได้

มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานต้นสังกัด (โรงเรียนบ้านหัวคลอง, 2565) ผู้บริหารสถานศึกษา จึงให้ความสำคัญต่อองค์ความรู้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา และตั้งใจถอดบทเรียนการพัฒนาโรงเรียนบ้านหัวคลอง ซึ่งเผชิญวิกฤติทางคุณภาพการศึกษา แต่ยกระดับสู่โรงเรียนแนวหน้าของพื้นที่ในระยะเวลาไม่นาน โดยเชื่อมั่นว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยยึดแนวคิดบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องต่อไป

จากบริบทดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารที่ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศอย่างเป็นระบบ งานวิจัยครั้งนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษากระบวนการพัฒนาและประเมินผลรูปแบบดังกล่าว ซึ่งคาดว่าจะสามารถเป็นต้นแบบแนวทางการพัฒนาโรงเรียนในบริบทอื่น ๆ ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2
3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2
4. เพื่อประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยนี้ มีแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. แนวคิดในการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ประกาศเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560 โดยกำหนดองค์ประกอบของเกณฑ์รางวัลคุณภาพของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ แบ่งออกเป็น 7 หมวด ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียน 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการดำเนินการ และ 7) ผลลัพธ์

2. แนวคิด Balanced Scorecard (BSC)

Kaplan และ Norton ได้นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ซึ่งเน้นการวัดผลและการประเมินที่ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ คือ การเรียนรู้และการเติบโตของบุคลากร ภายใน การบริการ และการเงิน (Kaplan & Norton, 1996) แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้ในหลายประเทศ รวมถึงไทยในการบริหารจัดการเพื่อประเมินผลและวางแผนเชิงกลยุทธ์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2560)

3. แนวคิด 4P Model

แนวคิด 4P เป็นกรอบแนวคิดที่พัฒนาขึ้นโดยนักวิชาการไทย เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้แก่ Planning (การวางแผน), Participation (การมีส่วนร่วม), Professional Development (การพัฒนาบุคลากร) และ Performance Evaluation (การประเมินผล) แนวคิดนี้เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านคุณภาพการเรียนรู้และการบริหารที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย (ประจวบ จิตต์อารี, 2562)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้แบ่ง การวิจัยออกเป็น 3 ระยะ มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง

ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ระยะที่ 3 การติดตามผลและขยายผลการใช้รูปแบบได้ติดตามผลที่เกิดขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลผลงานทางวิชาการที่เกิดขึ้นในการพัฒนานักเรียน ครูและสถานศึกษา โดยเป็นกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการและรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับ และการขยายผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา แบบ 4 P- CR MODEL สู่สถานศึกษาในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และเผยแพร่องค์ความรู้ ในกิจกรรมทางวิชาการหรือเวทีเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน จำนวน 69 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมและรับทราบการดำเนินการจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน จำนวน 7 โรงเรียน

3. ผู้เชี่ยวชาญทางการวิจัยและด้านการศึกษา จำนวน 5 คน

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการ

ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า แบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง .80-1.00 ในทุกรายการ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (tryout) จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการของครอนบาค พบว่า แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3. แบบประเมินรูปแบบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา 4P-CR MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถาม โดยเก็บแบบสอบถามได้ครบ 69 ฉบับ คิดเป็น 100%

2. จัดเวทีสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 7 โรงเรียน เพื่อวิพากษ์รูปแบบที่พัฒนาขึ้น

3. ประสานและนำรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบด้วยตนเอง

4. ประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา 4P-CR MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยเก็บประเมินได้ครบ 69 ฉบับ คิดเป็น 100%

5. การรวบรวมข้อมูลผลงานทางวิชาการจากกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการและรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม กระทำโดยวิธีการทางสถิติ โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2 ในภาพรวม พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษา สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2

ที่	รายการ	คะแนน (n=69)		ระดับ ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การนำองค์กร	4.36	0.93	มาก
2	การวางแผนเชิงกลยุทธ์	3.86	0.91	มาก
3	การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้ปกครอง	3.53	0.91	มาก
4	การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	3.84	0.87	มาก
5	การมุ่งเน้นบุคลากรครู	3.85	0.77	มาก
6	การมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน	3.56	0.93	มาก
7	ผลลัพธ์	3.75	0.64	มาก
ภาพรวม		3.76	0.61	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.61) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกันโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.91) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรครู ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.77) ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.87) ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.64) ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.93) และด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.91) และด้านการนำองค์กร ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2 แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการวิพากษ์รูปแบบ

การบริหารสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL จากผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทใกล้เคียงกัน จำนวน 7 โรงเรียน (ตารางที่ 2) และส่วนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL

องค์ประกอบของรูปแบบ 4 P-CR MODEL	ความเหมาะสม
P = Problem: ใช้ปัญหาเป็นฐาน	- เหมาะสม ช่วยให้ผู้บริหารสามารถระบุปัญหาและอุปสรรคได้อย่างชัดเจน
P = Participation: บริหารแบบมีส่วนร่วม	- เหมาะสม ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและการตัดสินใจ
P = Project: รวมโครงการเชื่อมประสาน	- เหมาะสม ช่วยให้ผู้บริหารสามารถระบุปัญหาและอุปสรรคได้อย่างชัดเจน
P= Processing: ดำเนินงานเป็นขั้นตอน	- เหมาะสม ช่วยให้การดำเนินงานเป็นระบบ
C = Check: ตรวจสอบย้อนกระบวนการ	- เหมาะสม ช่วยให้ผู้บริหารตรวจสอบความถูกต้องและประสิทธิภาพของการดำเนินงานในทุกขั้นตอน
R = Report: สู่รายงานความเป็นเลิศ	- เหมาะสม ช่วยให้ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนร่วมทราบถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงาน และประเมินความสำเร็จได้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา
แบบ 4 P-CR MODEL

ที่	รายการ	คะแนน (n=69)		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ความเหมาะสม	4.55	0.79	มากที่สุด
2	ความเป็นไปได้	4.54	0.72	มากที่สุด
3	ความสอดคล้อง	4.54	0.78	มากที่สุด
4	ความเป็นประโยชน์	4.53	0.58	มากที่สุด
ภาพรวม		4.54	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.71) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกันโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.79) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.72) ด้านความสอดคล้อง ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.78) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.58)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL

ที่	รายการ	คะแนน (n=69)		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	คุณภาพของผู้เรียน	4.58	0.77	มากที่สุด
2	คุณภาพของครู	4.66	0.71	มากที่สุด
3	คุณภาพของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ	4.59	0.50	มากที่สุด
ภาพรวม		4.61	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.66) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกันโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ ด้านคุณภาพของครู ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.71) ด้านคุณภาพของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.50) และด้านคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.77)

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL

ที่	รายการ	คะแนน (n=69)		ระดับ ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความเหมาะสม	4.65	0.58	มากที่สุด
2	ความเป็นไปได้	4.60	0.68	มากที่สุด
3	ความสอดคล้อง	4.50	0.51	มากที่สุด
4	ความเป็นประโยชน์	4.63	0.57	มากที่สุด
ภาพรวม		4.63	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกันโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.58) ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.68) และด้านความสอดคล้อง ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51)

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธัญญา ขอบประกอบกิจ ทิพมาศ เสวตวรโชติ และสร้อยญา แสงอัมพร (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิธีการจัดการ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านปรัชญาและหลักการ และด้านโครงสร้างระบบบริหาร และสอดคล้องกับสาสิวรรณ จุติโชติ, สร้อยญา แสงอัมพร และธีรศักดิ์ อุปไมยอิชัย (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านกลยุทธ์ ด้านการบริหารงาน 4 ฝ่าย ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ด้านการตรวจสอบติดตาม

2. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศมีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการผสมผสานการวิเคราะห์ปัญหา การมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงโครงการ และการดำเนินงานที่เป็นระบบ สอดคล้องกับผะกานาจ สุนทรรัตน์, วัน เดชพิชัย และสมศักดิ์ ลีลา (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษา, ความเป็นเลิศ, โรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กระบวนการบริหารจัดการ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) เครือข่ายและการมีส่วนร่วม 5) แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อม 6) คุณภาพผู้เรียน และ 7) การวัด ติดตาม และ ประเมินผล หรือเรียกว่า PLTNESE Model และสอดคล้องกับขวัญชนก คงพิบูลย์ และเผด็จ

จงสกุลศิริ (2566) ได้เสนอแนวคิดการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิง PDCA ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ/ประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา จะส่งผลให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเฉลิมยศ พุทธา (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนปัทมชัยชุมเห็ดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาและตรวจสอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนปัทมชัยชุมเห็ดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

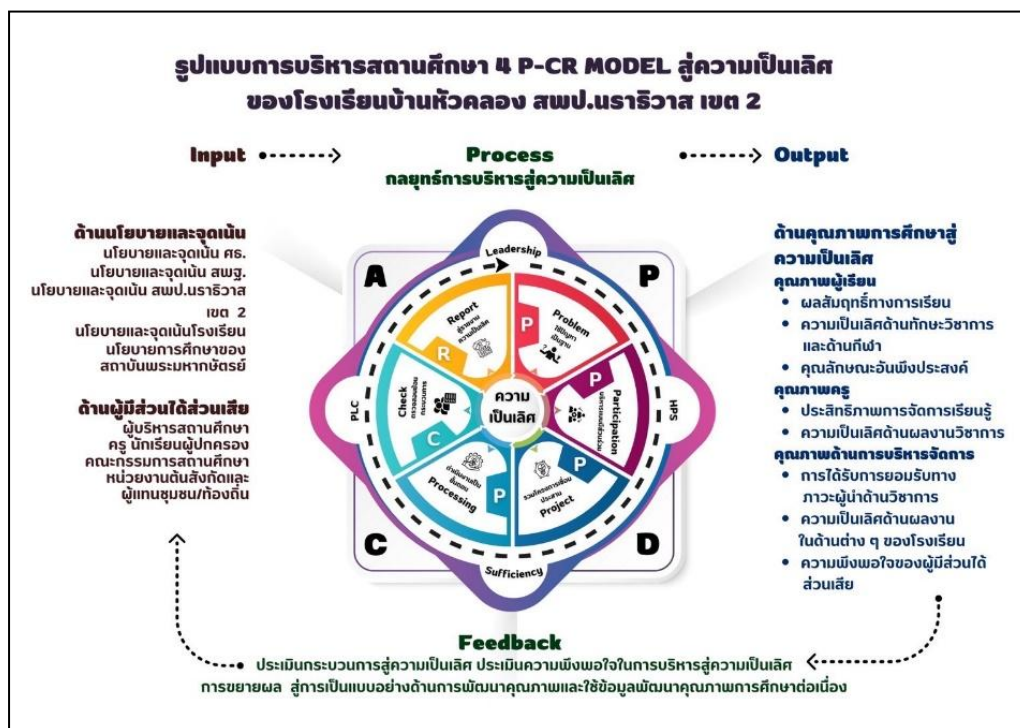
3. จากผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Darling-Hammond et al. (2020) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ที่เน้นการแก้ปัญหาและการมีส่วนร่วมของนักเรียนช่วยเพิ่มความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fullan & Quinn (2016) สนับสนุนว่า การมีส่วนร่วมและความร่วมมือระหว่างครูกับชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาครูและยกระดับคุณภาพการศึกษา อีกทั้งงานวิจัยของ Leithwood et al. (2020) ระบุว่า การบริหารที่เน้นกระบวนการตรวจสอบและการประเมินผลช่วยสร้างความโปร่งใสและปรับปรุงคุณภาพการบริหารได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเฉลิมยศ พุทธา (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนปัทมชัยชุมเห็ดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้รูปแบบ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีผลประเมินความอยู่ในระดับมาก

ที่สุด ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับเฉลิมยศ พุทธา (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนปัทมชัยชุมชนห้วยฉัตรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนปัทมชัยชุมชนห้วยฉัตรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับสาวิวรรณ จุติโชติ, สรัญญา แสงอัมพร และธีรศักดิ์ อุบไมยอริชัย (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่

ในการวิจัยครั้งนี้ ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ คือ รูปแบบการบริหารสถานศึกษา 4P-CR MODEL เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เป็นเครื่องมือในการติดตาม กำกับและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษา อีกทั้งยังเป็นต้นแบบที่มีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาภายใต้การกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา 4P-CR MODEL องค์ประกอบรูปแบบเชิงกระบวนการประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ 4 เงื่อนไข ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (Leadership) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (HPS) แนวคิดการบริหารสถานศึกษายึดหลักพอเพียง (Sufficiency) และ พัฒนาชุมชนการเรียนรู้ (PCL) ในสถานศึกษาและเครือข่ายการศึกษา

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษา 4P-CR MODEL

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า 1. สภาพปัจจุบันและความต้องการยกระดับคุณภาพ การศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศมีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา โดยการผสมผสานการวิเคราะห์ปัญหา การมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงโครงการ และการ ดำเนินงาน ที่เป็นระบบ 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P- CR MODEL เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนบ้านหัวคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีผลประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P-CR MODEL เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมในหลายด้าน ทั้งในด้านการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีการเชื่อมโยงโครงการ การบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วม และการตรวจสอบย้อนกลับเป็นองค์ประกอบสำคัญ อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดเรื่องการใช้ทรัพยากรและเวลาอาจเป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณา

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำรูปแบบ 4 P-CR MODEL ไปปรับใช้ในสถานศึกษาต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการแก้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับบริบทและความต้องการของชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

1.2 ควรจัดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการใช้กระบวนการ 4 P-CR MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการบริหารจัดการโรงเรียน

1.3 ควรมีการประเมินผลและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ (Check) และการรายงานผล (Report) จากรูปแบบ 4 P-CR MODEL ไปใช้ในการประเมินและพัฒนาการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.4 ควรจัดโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ smart teacher และส่งเสริมอบรมความรู้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน โครงการเป็นฐาน (Project-Based Learning) ในทุกช่วงชั้น ซึ่งเป็นแบบ active learning เพื่อผลลัพธ์ที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ Smart student

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารอื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้ควบคู่กับ 4 P-CR MODEL เพื่อให้เกิดผลการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้านและตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นในอนาคต

2.2 ควรมีการวิจัยติดตามผลการใช้รูปแบบ 4 P-CR MODEL ในระยะยาว เพื่อประเมินว่ารูปแบบนี้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ครู และการบริหารสถานศึกษาในระยะยาวอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่อาจต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับการใช้ในอนาคต

2.3 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบผลการใช้ 4 P-CR MODEL ในสถานศึกษาที่มีบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จและความท้าทายในการใช้รูปแบบนี้

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก คงพิบูลย์ และเผด็จ จงสกุลศิริ. (2566). แนวคิดการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. วารสารวิชาการบริหารการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น, 6(2), 45-56.
- เฉลิมยศ พุทธา. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนปัทมชัยชุมชนหะวันวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ธัญติญา ขอบประกอบกิจ, ทิพนาศ เศรษฐวรโชติ และ สรัญญา แสงอัมพร. (2567). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ประจวบ จิตต์อารี. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ 4 P เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผะกานา สุคนธรัตน์, วัน เดชพิชัย, และสมศักดิ์ ลิลา. (2567). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. Journal of Roi Kaensarn Academi, 9(1), 278-291.
- โรงเรียนบ้านหัวคลอง (2565). รายงานผลการประเมินตนเองโรงเรียนบ้านหัวคลอง. นราธิวาส: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
- สาวิวรรณ จุติโชติ, สรัญญา แสงอัมพร และ ชีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). การปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2560). คู่มือการบริหารจัดการด้วย Balanced Scorecard สำหรับสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- Darling-Hammond, L., Flook, L., Cook-Harvey, C., Barron, B., & Osher, D. (2020). Implications for educational practice of the science of learning and development. *Applied Developmental Science*, 24(2), 97–140.
- Fullan, M., & Quinn, J. (2016). *Coherence: The right drivers in action for schools, districts, and systems*. Corwin.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (1996). *The balanced scorecard: Translating strategy into action*. Harvard Business School Press.
- Leithwood, K., Sun, J., & Pollock, K. (2020). How school leadership influences student learning: A review of research for the Learning from Leadership Project. *Educational Administration Quarterly*, 56(1), 3–39.
- Smith, T., Brand, J., & Kinash, S. (2013). Educational management innovations and student achievement: A comparative study. *Journal of Educational Administration*, 51(4), 512-528.